

Vlassersjongen op 100 jaar oude foto krijgt een naam

ZOEKTOCHT NAAR KRIJGSGEVANGENE UIT EERSTE WERELDOORLOG AFGEROND

BAVIKHOVE De Duitse Ulrich Dannemann en de Nederlandse Jan de Mik brachten een bezoek aan Bavikhove. Op zich niets bijzonders, ware het niet dat zij na maanden intensieve opzoekingen Remi Verschatse uit Bavikhove konden identificeren op een foto die 100 jaar geleden genomen werd.

DOOR PETER VAN HERZEELE

Bij het bladeren door oude familiefoto's stootte de Duitse amateurhistoricus Ulrich Dannemann (74) uit het Noord-Duitse dorpje Stiemke, in 2015, op een meer dan honderd jaar oude studiofoto. Daarop stond een jonge soldaat in uniform. De foto was in 1912 in Gent gemaakt, wat afgeleid kon worden uit de tekst onderaan de foto. Ulrich vroeg zich af wie deze man was en waarom deze foto in het familiearchief zat.

INTERESSE GEWEKT

"Mijn toen 95-jarige moeder Anneliese Brockmann herinnerde zich dat dit Remi was, een Belgische krijgsgevangene die tijdens de Eerste Wereldoorlog

een tweede gewone foto ontdekte, vermoedelijk gemaakt in 1917 op de boerderij, was mijn interesse helemaal gewekt." Daarmee begint het verhaal van een acht maanden durende zoektocht in oorlogsarchieven, krijgsgevangenenlijsten, militaire dossiers en via het internet. "Zonder het internet zou dit echt niet mogelijk geweest zijn", aldus Ulrich. Tijdens zijn zoektocht nam Ulrich contact op met zijn Nederlandse vriend Jan Cornelis de Mik, een heemkundige uit Boerdonk die al eerder met succes historisch onderzoek had verricht naar oorlogsveteranen.

HEEMKUNDIGE KRINGEN

"Samen zijn we toen begonnen aan een maanden durende zoektocht naar soldaat Remi uit België. Een nieuw spoor was het cijfer twee dat op de soldatenmuts te lezen stond. Remi was een soldaat van het Tweede Linie Regiment. De naamstempel van fotograaf Jacobs de Rudder uit Gent, die de studiofoto had gemaakt, bevestigde het vermoeden dat soldaat Remi in de Gentse Leopoldkazerne had gelegen", vertelt Jan verder. "We hebben ellenlange lijsten van het Internationale Rode Kruis met de namen van de krijgsgevangenen in Soltau en Munster doorgenomen. We selecteerden alle soldaten met 'Remi' als voornaam, die behoorden tot het Tweede Linie Regiment." Op een bepaald moment dacht Jan dat hij de ware Remi gevonden had.

"Na opzoekingen in het Militair Archief in Evere bleek dat deze man wel soldaat was geweest maar geen krijgsgevangene. Evere kon ook niet verder helpen omdat ze de familienaam en geboortedatum ook nodig hadden", duidt Jan. "Enkele gelukkige toevalligheden brachten ons op het juiste spoor. Zo vernamen we van moeder Anneliese dat haar vader Albert in zijn dagboeken had genoteerd dat zijn compagnie in 1917 in Staden gelegerd was. We besloten toen alle Vlaamse heemkundige kringen aan te schrijven. Ook deze van De Roede van Harelbeke."

Philip Vannieuwenhuyze van de Roede van Harelbeke wist dat de Bavikhooftse soldaat Remi Ver-

De nazaten van Remi Verschatse konden zelf de foto's bewonderen bij het bezoek van Ulrich Dannemann en Jan Cornelis de Mik. (Foto LOO)

schatse in augustus 1914 – als een van de zeven Bavikhooftse

"Per toeval werden we op het juiste spoor gebracht"

JAN CORNELIS DE MIK

krijgsgevangenen – naar Soltau en Munster in Duitsland werden gestuurd. Geladen met twee foto's trok Philip in 2016 naar het huis van Agnes Verschatse in de Vierkeerstraat.

DAT IS MIJN VADER

"Van zodra de foto's op de tafel neerlagen, begon Agnes aan een diepgaand onderzoek. Na enkele ogenblikken riep ze: 'Dat is mijn vader, ja met die snor, 't is hem'. Ze had die foto's nooit eerder gezien", vertelt Philip.

Eindelijk na acht maanden intensief zoeken was de ware identiteit van de man bekend: Remi Verschatse, een vlassersjongen uit Bavikhove. "De Roede had dus het geluk die zoektocht te mogen afronden. Het doet plezier en deugd dat Ulrich en Jan nu, een jaar later, een bezoek kunnen brengen aan de familie. Jammer genoeg ligt Agnes momenteel in het ziekenhuis. We hebben haar een bezoekje gebracht. Ze maakt het goed."

Vrienden moeten beide oorlogsuniform aantrekken

Remi Albéric Verschatse, geboren op 6 augustus 1891 in Meulebeke, werd net als zijn vader Camille vlasserbewerker. Op 20-jarige leeftijd werd Remi ingeschreven als dienstplichtige. Op 2 oktober 1911 werd hij geplaatst in de Leopoldskazerne in Gent, waar hij in het Tweede Linie Regiment werd ingelijfd. Tijdens zijn legerdienst liet hij zich portretteren bij de Gentse fotograaf Jacobs de Rudder uit de Rue de Courtrai. Op 6 mei 1913, na 19 maanden militaire dienst, werd Remi op *congé illimité* geplaatst.

Op 29 juli 1914 werd Remi opgeroepen om te strijden tegen het Duitse oorlogsgeweld. Op 26 augustus 1914 liep het mis: een 300-tal Belgische soldaten werd door het Duits leger gevangen genomen. Remi Verschatse was een van hen. De krijgsgevangenen werden Duitsland gestuurd. Remi kwam eerst in het kamp in Soltau terecht en in 1915 verhuisde hij naar het *Kriegsgefangenenlager* in Münster. Remi verhuisde na een eerste werk als turftrekker in Edewecht naar het dorpje Steimke in Nedersaksen, waar hij werkte op de hoeve van de familie Brockmann.

'NOG NOOIT ZO DRONKEN'

Als vlasserarbeider was hij vertrouwd met het harde buitenwerk. Remi paste zich aan en raakte goed bevriend met zoon Albert, de grootvader van Ulrich Dannemann. Ook Albert Brockmann moest het soldatunifform aantrekken. Hij verbleef met zijn eenheid eerst in Verdun en aan de Somme en later in de streek rond Lichtervelde en Hoogdele.

"Toen hij dit tijdens een verlofperiode vertelde, vroeg Remi hem om een brief aan zijn ouders te geven in Bavikhove. Albert hield zijn belofte en vroeg toestemming om naar Bavikhove te gaan. Hij overhandigde de brief op oudejaar 1917. Hoe hij in Bavikhove is geraakt, is onbekend. Hoe terug bij zijn eenheid geraakt is, heeft hij nauwelijks geweten. In zijn dagboek schreef hij dat hij nooit eerder zo dronken was geweest", zegt Ulrich. Na de oorlog keerde Albert naar zijn geboortedorp Steimke terug. Remi kwam op 27 december 1918 terug naar Bavikhove. De familie Brockmann bewaarde de twee foto's een eeuw lang.. (PVH)

"De Roede had het geluk de zoektocht te mogen afronden"

PHILIP VANNIEUWENHUYZE

als dwangarbeider moest werken op de boerderij van haar vader Albert. Verder voegde ze er aan toe dat mijn grootvader Albert en Remi goed met elkaar konden opschieten", vertelt Ulrich. "Toen ik

Remi Verschatse als krijgsgevangene in het dorpje Steimke in Nedersaksen. (GF)